

Päätös
1.4.2026
LVV-U/53104/2026
julkinen

Kasvilajien rauhoitussäännöksistä poikkeaminen

1 Asia

Valkolehdokin rauhoitussäännöksistä poikkeamista koskeva luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa Kiuruvesi, 263-874-5-1

2 Hakija

Savon Kuljetus Oy/Suomen GPS -Mittaus Oy

3 Vireilletulo

4.2.2026

4 Hakemus

Savon Kuljetus Oy hakee poikkeamislupaa koskien valkolehdokin hävittämistä ja maa-ainesten ottoa Kiuruveden Kalliokylässä kiinteistöllä 263-874-5-1. Valkolehdokki (*Platanthera bifolia*) on rauhoitettu luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023). Luonnonsuojelulain (9/2023) 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana.

Savon kuljetus on vuokrannut kiinteistön 263-874-5-1 osa-alueen maa-ainesten ottamistoimintaa varten. Alueelle on laadittu luontoselvitys, jonka mukaan alueelle sijoittuu valkolehdokin kasvupaikkoja. Alueen merkittävimmät valkolehdokin kasvupaikat sijoittuvat suunnitelma-alueelle mutta rajautuvat varsinaisen ottamistoiminnan ulkopuolelle. Luontoselvityksen mukaan alueelle sijoittuu enimmillään ´jotakin kymmeniä yksilöitä´. Selvityksen mukaan alue on tavanomaista metsämaata, jolla ei ole erityisesti huomioitavia luontoarvoja.

Valkolehdokki on rauhoitettu mutta melko yleinen kasvilaji Suomessa. Valkolehdokin rauhoituksen ensisijainen tarkoitus on ollut suojata lajia sen kauniiden ja tuoksuvien kukkien keräämiseltä ja kasvien siirtämiseltä puutarhoihin. Valkolehdokki ei ole uhanalainen ja se on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC) lajiksi. Lajin suojelutasoa voidaan pitää suotuisana. Yksittäisen valkolehdokkiesiintymän poistuminen ei vaaranna lajin valtakunnallista suojelutasoa. Laji on tavallinen ja laajalti levinnyt myös Pohjois-Savossa, joten lajin alueellinen suojelutaso ei vaaranna yhden pienen esiintymän tuhoutumisesta. Selvitysalue ei sijaitse lajin esiintymisen reuna-alueella. Suunnitellun maa-ainesalueen ulkopuolellakin on havaittu valkolehdokkia ja mm. suunnitellulla Laulurämeen tuulivoimapuiston alueella on myös esiintynyt valkolehdokkia luontoselvityksen mukaan.

Yksittäisten valkolehdokkiesiintymien huomioiminen maa-ainesten ottamistoiminnassa voi tuoda merkittäviä lisäkustannuksia. Valkolehdokki ei ole erityisen herkkä ihmistoiminnalle. Laji on hyötynyt esimerkiksi metsälaidunnuksesta. Laji omaa myös levittäytymis- ja palautumiskykyä maankäytön muuttuessa ja laji voi olla hyvinkin runsas esimerkiksi viljelystä poistuneilla ja metsittyneillä vanhoilla peltopohjilla.

Maa-ainesten ottoalueella ja ottotoiminnan tukitoimintojen alueella on valkolehdokkiesiintymiä. Toiminnan alussa suunnitelma-alueelta poistetaan puusto ja muu kasvillisuus. Pintamaat kuoritaan alueelta ottoalueen reunoille. Poistetuissa pintamaissa alueen reunoilla säilyy nykyinen siemenpankki. On mahdollista, että vaikka kasvupaikalta poistetaan kasvillisuus ja pintamaat kasvit voivat edelleen kasvaa ja levitä reuna-alueelle kasatuissa pintamaissa. Kasveja ei kuitenkaan erityisesti siirretä, vaan lupaa haetaan ensisijaisesti kasvin hävittämiseen Kumisevan kallioalueen suunnitelma-alueen osalta.

5 Määräykset, joita hakemus koskee

Valkolehdokki on luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettu kasvilaji koko maassa. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rahoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä irti, ottaa juurineen eikä hävittää.

6 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan poiketa valkolehdokkia koskevasta luonnonsuojelulain 74 §:n mukaisesta kiellosta hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa koskee maa-ainesten ottotoiminnan alle jääviä, hakemuksessa esitettyjä valkolehdokkiesiintymiä Kiuruveden Kumisevan kallioalueen maa-ainesten ottoalueella.
2. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja pyydettyä esitettävä.
3. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
4. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
5. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.

6.1 Perustelut

Valkolehdokki on luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettu kasvilaji koko maassa. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rahoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Luonnonsuojelulain 82 §:n mukaan poiketen siitä mitä 74 § säädetään aluetta saa käyttää maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan sekä laitteita tarkoituksensa mukaisesti. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista

Päätös
1.4.2026
LVV-U/53104/2026
julkinen

tai häiritsemästä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maa-ainesten ottaminen sekä siihen liittyvien tukitoimintojen rakentaminen ei vastaa 82 §:ssä tarkoitettua rakennustoimintaa, joten luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen lupa on tarpeen. Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 83 § 1 momentin nojalla myöntää luvan poiketa 74 §:n rauhoitussäännöksistä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai saavuttamiselle. Eliölajin suojelutaso on suotuisa, jos se pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään (LsL 3 §).

Valkolehdokki on viimeisessä uhanalaisluokituksessa arvioitu elinvoimaiseksi (LC) lajiksi. Pohjois-Savossa valkolehdokki on melko yleinen mutta harvalukuinen lehtomaisten kangasmetsien laji. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kahden valkolehdokkiesiintymän, joissa on joitakin kymmeniä valkolehdokkiyksilöitä, hävittäminen maa-ainesten ottoalueelta ei heikennä valkolehdokin suotuisaa suojelutasoa paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti.

6.2 Päätöksen täytäntöönpano

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 3 §, 74 §, 82 §, 83 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 §, liite 3
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Valtioneuvoston asetus (117/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksuista 2026

8 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlund ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Jonna Kartano. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

10 Käsittelymaksu

1500 €. Lasku toimitetaan erikseen.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Liitteet

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

sähköpostitse:
Savon Kuljetus Oy
Suomen GPS -Mittaus Oy

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.
Kiuruveden kaupunki

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lv.fi | lv.fi

1 Valitusosoitus

Tähän Lupa- ja valvontaviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituksesta huolimatta Lupa- ja valvontaviraston tekemää päätöstä on noudatettava, jos siinä on niin määrätty.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista

[https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksu](https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksu<thallinto-oikeudessa.html)

1.1 Toimi näin

Jos haet muutosta Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tee valitus **viimeistään 30 päivän kuluessa** siitä, kun Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi.

- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Jos päätös on lähetetty tavallisena kirjeenä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun Lupa- ja valvontavirasto on lähettänyt kirjeen. Selvitä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos päätös on lähetetty sähköpostitse, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viestin lähettämispäivä ilmenee sähköpostiviestistä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi, kun asiakirja on noudettu palvelimelta. Jos asiakirjaa ei ole noudettu palvelimelta seitsemän (7) päivän kuluessa Lupa- ja valvontaviraston ilmoituksesta, tiedoksiannossa noudatetaan muita laissa säädettyjä tiedoksiantotapoja.

- Jos päätös on saatu tiedoksi jollakin muulla tavalla, tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottajalle annettu tiedoksiantotodistus, saantitodistus tai haastetiedoksiannosta annettu todistus.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että päätös on saatu tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiantoa koskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä yleistiedoksiannosta annetun ilmoituksen julkaisemisajankohdasta. Julkaisemisajankohta on ilmaistu julkaisun yhteydessä.

1.2 Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

1.3 Valituksen liitteet

- Lupa- ja valvontaviraston päätös, johon haetaan muutosta (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen
- selvitys siitä, minä päivänä Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin Lupa- ja valvontavirastoon
- valtakirja

- asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) eli ns. lupalakimies
- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

1.4 Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Sähköinen asiointi: Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio (käyntiosoite)

PL 1744, 70101 Kuopio (postiosoite)

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

puhelinvaihde: 0295 642 500

asiakaspalvelu: 0295 642 502 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 501

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona, lähetin tai sähköisen asiointipalvelun välityksellä. Valittaja tai hänen edustajansa voi myös viedä valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä klo 16.15.

Suoritemaksua koskeva oikaisuvaatimusohje

1 Oikaisuviranomainen

Tässä päätöksessä määrättyyn suoritemaksuun saa hakea oikaisua kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolta.

2 Oikaisuvaatimuksen tekoaika

Kirjallinen oikaisuvaatimus on tehtävä **kuuden kuukauden** (6 kk) kuluessa maksun määräämisestä (päätöksen tekopäivä).

3 Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus osoitetaan Lupa- ja valvontavirastolle ja **toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston asiointiosoitteeseen**, joka näkyy tämän asiakirjan lopussa.

Oikaisuvaatimuskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai muun laillisen edustajan toimesta. Omalla vastuullaan kirjelmän voi lähettää postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä Lupa- ja valvontavirastossa viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen klo 16.15.

4 Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, myös tämän henkilön nimi ja kotikunta on ilmoitettava
- postiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, jonka suoritemaksusta vaatimuksessa on kyse, asiatunnuksineen
- millaista oikaisua suoritemaksuun vaaditaan; sekä
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan

4.1 Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- Lupa- ja valvontaviraston päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- mahdolliset asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä jo aikaisemmin ole toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, ellei tämä ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja eli ns. lupalakimies

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Viranomaisen voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos viranomaisella on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 9 § (534/2016)).

4.2 Allekirjoitus

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Viranomaiselle saapunutta sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 9 § (534/2016)).

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Salassa pidettäviä asiakirjoja ei tule toimittaa tavallisena sähköpostina, vaan ne tulee toimittaa turvasähköpostia käyttäen (<https://turvaviesti.lvv.fi>).

Tämä asiakirja LVV-U/53104/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/53104/2026 har godkänts elektroniskt

Grönlund Anne 01.04.2026 12:46

Kartano Jonna 01.04.2026 13:11